O regulă morală

Noul statut al avocaților publici, discutabil în unele privințe, cuprinde o dispoziție pe care am preconizat-o de câte ori s'a vorbit despre corpul avocaților în general.

Pe viitor avocații publici nu vor mai putea pleda contra statului.

Contrariul s'ar părea un paradox. Și cu toate acestea realitatea era așa.

Or, era cu totul anormal ca avocații unor autorități să apară la bară ca apărători ai intereselor formulate contra unor altor autorități. Și cu toate acestea, spectacolul se înfățișa, spre uimirea magistraților, a justițiabililor și chiar a marei majorități a membrilor barourilor.

Avocați salariați de ministere pledau împotriva primăriilor, a județelor, a instituțiunilor puse sub controlul statului sau în care el participă.

Este adevărat că legea de organizare a corpului de avocați nu interzice această ciudată confuziune.

Este tot de atât de adevărat însă că există un principiu moral: nu tot ce nu este interzis este permis, atunci când barierele dintre moralitate și imoralitate sunt nesocotite.

Când avocații din Paris au cerut lui Raymond Poincaré să-i onoreze primind decanatul primului barou din Franța, fostul președinte al republicei a condiționat consimțământul său de funcționarea celei mai stricte incompatibilități între situațiunea de a reprezenta statul, fie salariat, fie onorific, și situațiunea de a pleda contra statului, înțeles în sensul cel mai larg: ministere, primării, județe, orice autoritate.

Introdusă și la noi, această regulă morală va înrâuri în bine atât asupra barourilor cât și asupra avocaților publici, deopotrivă interesați ca prestigiul celor două corpuri să fie cât mai sus.

Desigur că în ziua când nu se vor mai vedea parlamentari susținând în fața justiției interesele reclamanților contra statului, ce se confundă cu națiunea care-i alege tocmai ca să apere interesele ei, această regulă morală va fi desăvârșită. Tot așa după cum, în ziua când foștii parlamentari nu se vor mai putea sustrage dela controlul averilor pe motivul că ei nu sunt funcționari, diagrama traficurilor de influență va înregistra o îmbucurătoare scădere.

Un pas nou spre pace

Ziua de 16 Noembrie 1938 trebue însemnată cu o piatră albă, după expresia poetului latin. După șase luni de așteptare, acordul anglo-italian, semnat la 16 Aprilie 1938, a intrat în vigoare, în urma îndeplinirii îndoitei condițiuni, căreia cei doi semnatari subordonaseră existența lui juridică: retragerea voluntarilor italieni din Spania din partea Italiei fasciste, recunoașterea de drept a imperiului italian în Etiopia, din partea Marei Britanii.

Din proprie inițiativă — acum câteva săptămâni — d. Mussolini a decis să retragă dintre voluntarii italieni, cari au sprijinit acțiunea militară a generalului Franco, zece mii de cămăși negre, cari au și fost debarcați la Napoli, primiți solemn ca niște ostași învingători de căpeteniile armatei și politicii italiene.

Era „un început substanțial de executare" al retragerii voluntarilor italieni din Spania, pe care d. Neville Chamberlain l-a considerat îndestulător spre a consimți la recunoașterea de drept a noului imperiu italian.

Recunoașterea de jure a imperiului s'a făcut succesiv de diferitele State europene sau extra-europene sub felurite forme: recunoaștere printr'o declarație expresă, printr'un act bilateral sau de cele mai multe ori prin remiterea scrisorilor de acreditare ale unui nou ambasador sau ministru către Suveranul Italiei, sub noua lui titulatură imperială de Rege al Italiei și Împărat al Etiopiei. E formula, care a fost întrebuințată cel mai des în trecut și care va fi folosită și de Franța, cu prilejul prezentării credențialelor d-lui François-Poncet, noul ocupant al palatului Farnese la Roma.

Pentru Marea Britanie, întrucât Lordul Perth este ambasador la Roma din 1933 și continuă să rămână în postul său, procedura solemnă a remiterii noilor scrisori de acreditare către Suveran a fost înlăturată. Ambasadorul a prezentat noile sale scrisori de creanță către „Majestatea Sa Regele Italiei și Împăratul Etiopiei" ministrului de externe, contelui Ciano, care le va remite Suveranului Italiei. După îndeplinirea acestei formalități, ambasadorul englez și ministrul italian au semnat o declarație, prin care acordul din Aprilie este pus în vigoare și apoi au făcut o vizită comună Ducelui la palatul Venezia.

Nuanțele subtile ale amorului propriu și ale cerințelor protocolare sunt astfel satisfăcute de o parte și de alta. Dar mai mult decât ele sunt îndestulate, cu o regretabilă întârziere de mai bine de doi ani, exigențele unei politici de destindere și de înțelegere între vechiul imperialism britanic și tânărul imperialism italian. Ca odinioară nasul Cleopatrei, care, dacă ar fi fost de o formă diferită ar fi putut schimba cursul istoriei antice, recunoașterea la timp de către Anglia a imperiului italian, proclamat de Duce la 9 Mai 1936, ar fi dat probabil și ea o altă înfățișare istoriei diplomatice, care s'a desfășurat timp de doi ani și jumătate, sub ochii noștri.

Cine știe dacă o împăcare italo-engleză înfăptuită în 1936 n'ar fi evitat intervenția în Spania, constituirea axei Roma-Berlin, isbucnirea conflictului chino-japonez, alipirea Austriei la Reich, care par toate în strânsă legătură cauzală cu încordarea dintre Roma și Londra! Istoricii viitori ai vieții internaționale vor stabili bilanțul motivelor îndreptățite, neprevederilor, slăbiciunilor sau erorilor, care au împins la situația de astăzi.

Cronicarul evenimentelor zilnice e mai interesat de situația actuală și de perspectivele viitorului apropiat. Prin intrarea în vigoare a acordului anglo-italian acestea sunt mai luminoase azi, decât eri. Evident, situația din Spania nu este încă lichidată. Dar aplicarea unui acord al cărui obiectiv principal este menținerea statutului teritorial al Mediteranei și Spaniei este un indiscutabil element de pace. Urmarea lui logică trebue să fie o destindere franco-italiană, care pare înlesnită azi de numirea unui nou ambasador francez la Roma și de continuitatea politicii d-lui Daladier.

In politica internă a Angliei intrarea în vigoare a acordului din Roma întărește poziția d-lui Chamberlain, în viitoarele alegeri generale. In ce privește politica fascistă, ea justifică acțiunea tenace a Ducelui pentru obținerea paritații cu Anglia în Mediterana și confirmă politica imperială a fascismului, care adaogă un nou succes de prestigiu la succesele datorite, în ultimii doi ani, axei Roma-Berlin.

Trecutul e trecut și nu se mai întoarce. Mai târziu este totuși mai bine ca niciodată. Intrarea în vigoare a acordului dintre Anglia și Italia dă acesteia din urmă o libertate de mișcare diplomatică, pe care n'o avea până acum și aduce, în raporturile dintre cele trei Mari Puteri mediterane, un element hotărîtor de destindere, care poate înlesni înfăptuirea unei păci trainice pe apele albastre ale Mării mijlocii.

Tratativele economice franco-române

Delegația franceză în gara de Nord

Joi la prânz au sosit în Capitală membrii delegației franceze cari vor negocia cu reprezentanții statului român o nouă convenție economică.

Oaspeții au fost întâmpinați în gara de Nord de membrii delegației române în frunte cu d. Iordan secretarul general al ministerului economiei naționale.

Delegația franceză este formată din d-nii Herve Alphand, Yoffet, Ogre, Guidef, Salanert și Sarret. Mai sunt atașați delegației și d-nii: Champin, Canderelier, Bloch, Laine și Banioz.

Joi după amiază întreaga delegațiune, în frunte cu d. Alphand, a lucrat la legațiunea franceză la pregătirea și conexarea diferitelor documente care vor servi în cursul negocierilor cari vor începe astăzi. Au participat la aceste lucrări preliminare și d-nii Spitzmuller, însărcinat de afaceri al Franței și Sarret atașatul comercial francez.

SCRISORI DIN PARIS

Dela Paul Reynaud la Suzy Solidor

Paris, 18 Noembrie

Zilele cari s'au scurs au fost acaparate de comemorarea armistițiului.

Dar unde sunt zilele voioase de odinioară, acele zile de 11 Noembrie, celebrate în mijlocul voioșiei populare și cari semănau, cu o doză de gravitate și de reculegere, cu zilele însorite dela 14 Iulie.

Vai! există nori deși pe cerul Franței.

Gândul poporului s'a îndreptat, firește, spre marii șefi dispăruți: Foch, Joffre, Clemenceau, ale căror nume răsună ca numele unor victorii. Și niciun francez nu s'a putut opri să nu măsoare cu durere drumul străbătut dela 1918.

A! va trebui să se plătească — și negreșit, destul de scump, — erorile și renunțările de după războiu.

*

In răstimp, guvernul francez este ocupat mereu de planul său financiar de redresare.

D. Paul Reynaud a spus că cinci zile după intrarea sa în funcțiune va publica bilanțul exact al situației. Cele cinci zile au trecut. Bilanțul va fi publicat? Se crede că nu.

Dar în tot cazul, d. Paul Reynaud trebue să se grăbească să ia măsuri. Deplinele puteri încredințate guvernului Daladier expiră la 15 Noembrie. Trebuia ca în ziua aceea, cel mai târziu, decretele ministrului de finanțe să fie publicate.

In așteptare, comentariile se țin lanț.

Un svon extraordinar a circulat chiar câteva ceasuri și a cufundat în cea mai mare perplexitate cercurile politice și ale bursei. Se spunea că d. Paul Reynaud nu mai era de acord cu D. Daladier sau, mai exact, că d. Daladier nu mai era de acord cu noul său ministru de finanțe.

Povestea aceasta ciudată n'a fost încă elucidată. Dar aș mînti spunând că totul merge strună. Să mai așteptăm deci.

*

Parisianul așteaptă. Cu filosofie. I s'a anunțat o „mare penitență". O vede sosind fără nici un entuziasm.

Va rezista oare, inițiativelor d-lui Paul Reynaud? Nu prea este probabil. Francezul, — e fapt notoriu, dela Napoleon încoace protestează, dar totuși se supune.

Totuși, o femee a ridicat stindardul revoltei.

Să nu credeți că e vorba de o militantă feministă, de una din acele „sufragete" a cărei revoltă intermitentă face bucuria Parisului.

Nu! E vorba de o artistă foarte cunoscută de publicul Capitalei: Suzy Solidor. Această femee a intrat într'un conflict violent cu autoritățile republicii. Judecați și d-voastră.

Deunăzi a apărut un decret al președintelui Albert Lebrun, decret prin care statul și orașul Paris erau autorizate să dobândească un imobil pe cheul Voltaire, destinat măririi localurilor „Monitorului Oficial".

Acest imobil, unul dintre cele mai încântătoare ale Parisului,—a fost dealtfel locuința unei favorite a lui Ludovic al XV-lea, și tot acolo Anatole France venea să hoinărească, — este locuința faimoasei Suzy Solidor.

Blonda cântăreață care farmecă cu cântecele ei marinărești, Parisul, nu-i deloc dispusă de a se lăsa expulzată. „Am un contract pe mai mulți ani. Mă simt bine aici. Văd Sena, vaporașele, prietenii mei, marinarii și cerșetorii. N'am deloc de gând să plec. Primăria vrea să dărâme imobilul ca să instaleze în locul meu un ziar, care nici măcar n'are meritul să fie amuzant.

De aceea, m'am hotărât să ocup — în sens milităresc — apartamentul meu. Mă scol numai ca să mă duc să cânt și hop! imediat după aceea mă culc din nou".

Cum se va termina această afacere picantă?

Suzy Solidor, asemenea unui soldat viteaz, nu vrea să dea înapoi. La rândul ei, administrația Monitorului Oficial, sprijinită de toate organizațiile poliției, jandarmeriei și ale aprozilor, așteaptă momentul de a lua ofensiva.

Dar, în cele din urmă, și vă rog să mă credeți, totul se va petrece fără vărsare de sânge.

Și într'un chip sau altul, se știe că Suzy Solidor va ciocni un pahar de șampanie cu d. comisar al cartierului.

RENÉ SAIVE

Capitalul englez

și economia românească

In cursul solemnităților desfășurate în capitala Marei Britanii și mai ales în cuprinsul cuvântărilor rostite la banchetul dela Guildhall de către Lord Majorul Londrei și M. S. Regele Carol, s'a pus un deosebit accent pe desvoltarea relațiilor de schimb și în genere pe desvoltarea colaborării economice dintre Anglia și România.

PACE PE TEMELII ECONOMICE

„Aci, în Cetatea și Portul Londrei — spunea Lord-Major-ul Londrei, sir Bawader — *suntem natural interesați în legăturile de comerț și industrie, care leagă ambele noastre țări, și sperăm din toată inima că schimburile comerciale dintre ele vor fi extinse și vor înflori".*

Iar în cuvântarea de răspuns, Suveranul nostru, stăruind asupra acestei chestiuni, a declarat că România ține să preconizeze prin glasul Său **„o înțelegere de pace pe baze economice".**

„Prosperitatea economică — a precizat Suveranul — **nu se poate desvolta folositor decât într'un spirit de voință fermă de a păstra pacea, și nu este mijloc mai bun de a păstra pacea decât prin desvoltarea loială și echitabilă a schimburilor economice".**

Iar mai departe:

„Interpenetrațiunea economică, — deci, de fapt, o cunoaștere mai adâncită a nevoilor și uzanțelor diferitelor popoare,— este o bază solidă de prietenie și de colaborare.

Eu dau o așa de mare importanță desvoltării acestor relațiuni, încât nu văd mai folositori și siguri soli ai păcii între popoare decât pe negustori".

Nu se putea cristaliza în cuvinte mai potrivite înalta misiune pacifică și civilizatoare pe care o îndeplinește din cele mai vechi timpuri comerțul în mijlocul popoarelor și nici un omagiu mai expresiv adus celui mai puternic popor de marinari și de negustori.

Relațiile economice cu un asemenea popor, care a ridicat libertatea schimbului, libertatea mărilor și a tuturor comunicațiilor dintre țări și popoare la rangul de dogmă, se impun dela sine și prin desvoltarea lor ies sporite și întărite înseși garanțiile păcii și ale libertății internaționale.

Capitalul englez și economia românească

Intr'un articol de sinteză, arătam eri cum au evoluat după război relațiunile de schimb anglo-române. Fără eforturi excepționale dintr'o parte sau alta — și mai mult ca un rezultat al procesului firesc de complinire a propriilor noastre economii — aceste relațiuni s'au bucurat de o desvoltare satisfăcătoare. Arătam deasemeni că înaintea noastră stau posibilități care pot fi valorificate pe o scară cu mult mai întinsă.

Și nu numai în ce privește schimbul propriu zis de mărfuri. Caracterul particular al economiei românești, posibilitățile bogate de punere în valoare, pe care le oferă ea, apoi solvabilitatea de azi a pieții noastre, sunt elemente prețioase ce pot servi de temelie unor colaborări fructuoase în toate direcțiunile.

Puține sunt azi țările europene, care să ofere statelor capitaliste condițiuni de lucru atât de prielnice și de asigurătoare.

De altfel piața românească nu este o „terra incognita" pentru capitalurile engleze și pentru cercul oamenilor de afaceri al City-ului.

Investițiunile, finanțările, participațiunile capitalurilor și technicei engleze sunt o veche cunoștință a economiei românești încă din vremea României Mici.

Dar nici în clipa de față, cu toate răsturnările aduse de război și de criză, interesele engleze nu sunt mai puțin prezente și mai puțin active în exploatările și întreprinderile românești.

In această privință, d. ing. Cesar Popescu, fost secretar general al ministerului de industrie și comerț, ne prezintă, într'o expunere succintă, dar luminoasă, apărută în ultimul număr al „Excelsior"-ului, următoarele date instructive:

Capitalul englez e plasat în principal în următoarele industrii:

a) industria petrolului.
b) industria textilă.
c) industria metalurgică.

Investițiuni recente însă de mai mică importanță s'au mai făcut în industria alimentară și sunt în studiu unele proecte privind industria chimică.

Dacă considerăm capitalul social al întreprinderilor petrolifere principale în care participă capitalul englez și anume Astra-Română, Steaua Română, Unirea și Daco-Română prin raport la totalitatea capitalurilor plasate în industria petroliferă română, credem că putem evalua la 3.5 miliarde lei capitalul englez plasat în industria petroliferă română, adică circa o treime din întregul capital al întreprinderilor petrolifere din România.

Importanța societăților cari au în componența capitalului lor și capitalul englez, face ca în general capitalul englez plasat în industria petroliferă să aibă o sferă de influență ce cuprinde circa 50 la sută din producția de petrol din România.

In industria textilă, capitalul englez finanțează sau în întregime unele mari industrii textile (Romanofir, Coddington & Lamb Lmtd) sau în participațiune. Putem aprecia la circa 500 milioane lei capitalul englez plasat în industria textilă.

In industria metalurgică colaborarea technică și financiară cu principalele industrii metalurgice și de armament românești a capitalului englez este însemnată (Uzinele Reșița, Malaxa, Uzinele metalurgice Titan Nadrag Calan, Șantierele Române de la Dunăre, etc.). La aceasta se mai adaogă și unele întreprinderi metalurgice sprijinite de capitalul englez (Anglia, Ploești, etc.).

Credem că putem evalua la 500 milioane lei capitalul englez plasat în industria metalurgică românească.

Am considerat numai principalele plasamente industriale ale capitalului englez în România.

In general credem că se poate evalua la 5 miliarde lei capital englez plasat în industria din România.

NOUI PERSPECTIVE

De aci se poate deduce, cum foarte bine observă și d. ing. Cesar Popescu, ce mari posibilități de colaborare stau deschise, în viitor, capitalului englez în România. Printre acestea ar fi: mari domenii de lucrări publice; modernizarea utilajului principalelor întreprinderi de stat comercializate privind transporturile, intensificarea legăturilor mai de mult existente în industria petroliferă, metalurgică și de armament prin noui investiții potrivit nouilor programe de lucru, precum și intensificarea legăturilor bancare, comerciale, etc.

Colaborarea anglo-română în aceste direcții se înfățișează deopotrivă de interesantă și de folositoare pentru ambele țări, dar alături de interesele materiale imediate, ea ar servi în plus și cauza păcii și a libertății economice în această regiune europeană atât de expusă curentelor hegemoniste.

h. i.

Lordul Perth despre intrarea în vigoare a acordului anglo-italian

Roma, 17 (Rador). — *Lordul Perth, ambasadorul Angliei, a primit pe ziariști, cărora le-a făcut declarații cu privire la punerea în vigoare a acordurilor anglo-italiene.*

Ambasadorul și-a exprimat speranța că era vicisitudinilor în relațiile anglo-italiene este închisă și că va începe o nouă eră, de amiciție și colaborare.

„Acum — a adăogat lordul Perth — când făgăduiala făcută la 16 Aprilie trecut s'a realizat, sper și cred că o nouă era de amicală colaborare între cele două imperii a fost astfel asigurată și că luminișul, ale cărui semne le-a văzut șeful guvernului italian, va fi urmat de un cer de azur, cerul magnificului Octombrie și al magnificului Noembrie, a cărui splendoare îl cunoaștem noi, cei car itrăim la Roma".

CONTELE CIANO SE VA DUCE LA LONDRA ȘI VARȘOVIA

Londra, 17 (Rador). — **„Times" anunță că în urma intrării în vigoare a acordurilor anglo-italiene este foarte probabil ca contele Ciano, ministrul afacerilor străine al Italiei, să vină în curând la Londra.**

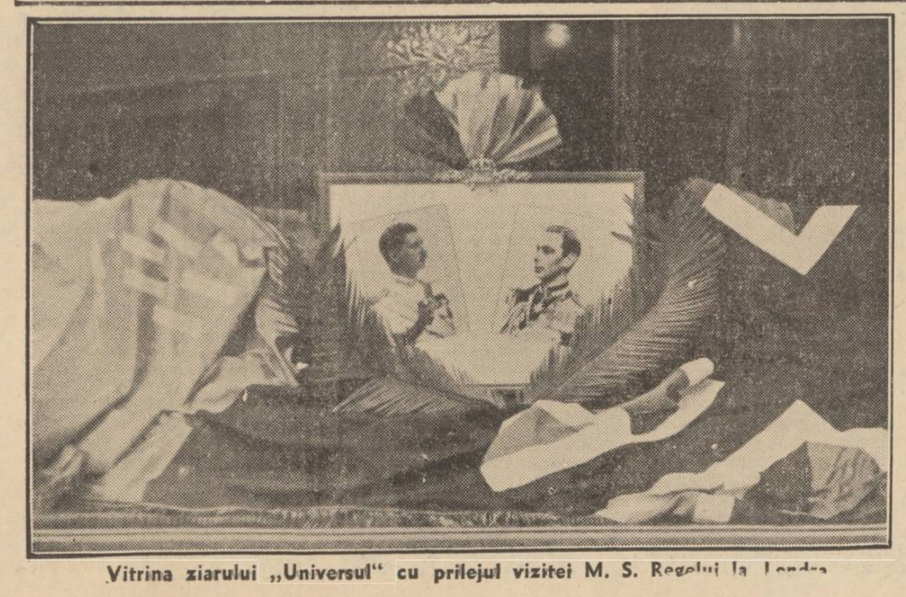

Vitrina ziarului „Universul" cu prilejul vizitei M. S. Regelui la Londra

Oameni politici,

istorici și filosofi englezi, apărători ai românilor

Este greșită opinia, că oamenii politici, istoricii, filozofii și ziariștii englezi, s'au desinteresat de situația Românilor, sau ar fi dat prea puțină atenție, în epoca modernă, evenimentelor din Europa centrală, în strânsă legătură cu drepturile noastre naționale de a înfăptui România întregită. In secolul al XVIII-lea a apărut o călduroasă pledoarie în favoarea Românilor din Transilvania, formulată de un englez, adept al principiilor și ideilor liberale formulate de filozoful Locke și J. J. Rousseau. Iată ce a determinat această pledoarie.

Sub domnia împăratului Austriei Iosif II — suveran ce se pretindea „modern" în sensul că ar fi fost partizanul principiilor și reformelor liberale — a izbucnit revoluția Românilor din Transilvania sub conducerea lui Horia, Cloșca și Crișan, revoluție ce a pus atunci în discuție cauzele sale de ordin național, social și economic și regimul odios de opresiune al maghiarilor împotriva poporului român.

Atât cauzele determinante ale acestei revoluții țărănești române, cât și groaznica represiune ce i-a urmat, a provocat în Marea Britanie o puternică impresie și cel dintâi protest public, motivat, împotriva metodelor odioase de guvernământ aplicate în țările supuse coroanei habsburgice și în special în Transilvania locuită în majoritate covârșitoare de Români.

Acest protest a fost tipărit în epoca aceea, la Dublin (Irlanda), sub forma unei scrisori (a doua) adresată împăratului Austriei, Iosif II, sub titlul următor:

„A doua scrisoare a unui apărător al poporului, adresată împăratului Austriei, Iosif II, asupra revoluției Valahilor".

Mult mai târziu, documentul acesta englez, a fost descoperit de Nicolae Densușianu și reprodus în lucrarea sa istorică, apărută în 1881, intitulată: „Revoluția lui Horia în Transilvania și Ungaria".

Autorul englez necunoscut trebue să fi fost un adept al ideilor filozofice formulate de Locke și J. J. Rousseau. Intre altele, iată ce scria el în acea scrisoare deschisă adresată împăratului Iosif II:

„Toți acei cari au scris despre revoluția românilor, au conspirat, se pare, împotriva acestui popor nenorocit spre a te încuraja, Principe, să pedepsești prin suplicii groaznice pe conducătorii revoluției și să strângă lanțurile poporului. Am auzit eu însu-mi scriitori, vorbind în glumă despre roata pe care a trebuit să-și dea sfârșitul, suplicat, demagogul Horia, cum îl numeau ei. (Demagog e numele pe care aristocrații și despoții, sau mai bine zis scriitorii lor mercenari, îl dau conducătorilor poporului ce vor să-l scape de opresiune. E ridicol să vedem pe acești slujitori fricoși ai despotismului, tratând pe Washington de apărător al poporului, pentru că el a reușit să învingă tirania și să trimeată, de altă parte, la suplicii, pe alt demagog, sau apărător al poporului, pentru că acesta n'a reușit.

„Dacă Horia ar fi reușit, atunci ei ar fi pus o coroană de lauri pe capul său. Nota autorului).

„...Greșelile românilor au fost exagerate, rezistența lor a fost travestită în atac și s'au calculat toate acestea numai în scopul de a-i transforma în criminali și de a justifica pe acești ilustri nobili, care i-au terorizat, ca și administrația ce i-a ajutat în vexațiunile lor".

„...Departe de teatrul acestui război și neavând în ceeace privește aceste lupte decât unele detalii seci și mincinoase ale ziariștilor, sigur, aproape fără lumină, și fiind susținut numai de zelul ce mă împinge să apăr pretutindeni poporul, când îl văd că se zbate sub cuțitul agresorului,—ce aș putea face altceva decât să dovedesc, chiar prin relațiunile părței ce a triumfat, că ROMÂNII AU DREPTUL SA SE REVOLTE?

„...EU SUNT CEL DINTAI CARE APĂR CAUZA ROMÂNILOR CE AU FOST VICTIMELE FORȚEI IN ACEASTA REVOLUȚIE ȘI REPET, ROMANII AU DREPTUL SA SE REVOLTE, ATÂTA VREME CÂT VOR FI SCLAVI ȘI NENOROCIȚI. A-I PEDEPSI PENTRU ACEST DREPT CE LE APARȚINE INSEAMNĂ A-I PEDEPSI PENTRU CĂ SUNT OAMENI. Sau tu ești convins de acest adevăr, sau tu nu crezi în el. In primul caz, nu trebue să pierzi un singur moment ca să dai libertate românilor și să le acorzi pământul în proprietatea lor. Dacă tu ești de părere, că trebue să respecți uzurparea nobililor, dacă tu nu vrei să restitui ceea ce le aparține, atunci există un mijloc simplu spre a face dreptate la toată lumea. Dacă acești nobili se opun cu forța intențiilor tale umanitare, în cazul acesta lasă această țară (Transilvania) propriilor sale destine; lasă pe sclavi să ia armele contra tiranilor și cearta se va sfârși repede!... Dacă, totuși, nu ești convins de aceste adevăruri, e de datoria ta să citești acest discurs pentru libertate. Și dacă această apărare îți provoacă îndoeli, atunci consultă pe jurisconsulții tăi și pe oamenii tăi politici, dar ferește-te să-i consulți în secret, căci prea adesea ori ei au indus în eroare pe monarhi...

„Ei trebue să publice opiniile lor spre a fi discutate; ei trebue să facă cunoscut numele lor și eu, mă ofer să intru în arenă spre a răspunde obiecțiunilor lor".

Acest vibrant protest și apel adresat de autorul englez al scrisoarei publicată, la Dublin, împăratului Austriei, Iosif II, este un document interesant, căci el dezvălue indignarea ce a produs-o în Marea Britanie represiunea sângeroasă din Transilvania.

W. GLADSTONE, SPRIJINITORUL UNIRII PRINCIPATELOR ȘI AL CAUZEI NOASTRE NAȚIONALE

Când s'a pus problema unirii Principatelor Române, marele bărbat de stat, W. E. Gladstone, a sprijinit călduros voința de unire a Românilor din Moldova și Țara Românească.

Gladstone s'a ocupat apoi cu un deosebit interes de situația și soarta Românilor din Transilvania, sub dominația maghiară. Primind în anul 1891, din partea Ligii Culturale a tuturor Românilor — secția din Paris — un memoriu al studenților români din București și Iași, privitor la suferințele Românilor din Transilvania, W. Gladstone a trimis următoarea scrisoare lui Stroe Brătianu, președintele secției Ligii Culturale din Paris:

Domnule,

„Eu, care acum 35 de ani am făcut tot ce-am putut spre a favoriza prosperitatea Românilor, sprijinind Unirea Principatelor dunărene, pot să vă asigur că port încă interes prosperității lor și revenit la Londra, nădăjduesc să citesc cu interes broșura ce ați avut amabilitatea să mi-o trimiteți.

Al vostru credincos servitor,
W. E. Gladstone
Brighton, 7 Aprilie 1891

Intr'un articol următor vom aminti și pe alți oameni politici și scriitori englezi, care s'au ocupat de Români și au sprijinit călduros drepturile fraților noștri din Transilvania, sub regimul maghiar și apoi legitimele noastre revendicări naționale din timpul războiului mondial și al conferinței păcei.

R. SEIȘANU

Puterea de viață a unui neam depinde de îngrijirea copiilor!

Ceață deasă pe Dunăre, la Turtucaia

Turtucaia, 16 Noembrie

In dimineața de 15 Noembr., a. c., în dreptul portului nostru s'a lăsat o ceață extrem de deasă.

Circulația vaselor între cele două porturi a fost oprită, vapoarele fiind în pericol a se ră-tăci și ciocni.

Circulația s'a reluat normal târziu după amiază, când ceața s'a rărit.

Un nou minister al muncii

Ministerul muncii — nu știm dacă până în clipa de față îi spune și al asigurărilor sociale, cum ar trebui să-i spună — a trecut anul acesta, ultim, prin grele și hotărâtoare încercări.

Disprețuit, ciuntit și redus la ultima expresie „bugetară", aproape nu putea să-și justifice totdeauna existența.

Conducătorii au fost foarte bine intenționați; se vede însă că nu era de ajuns... Ministerul muncii devenise un minister, nu de a șaptea mână — cum i se spunea în limbajul politico-periferic — ci de a zecea și adouazecea mână.

Miniștrii, sau prezumtivii miniștri, fugeau de el și în ierarhia ministerială ajunsese o cantitate neglijabilă.

Și la drept vorbind, nici nu însemna mai mult.

Nu rămâsese de cât o direcțiune a muncii, păzită de un director care centralizase toate atribuțiile, nepăsându-i de **orizontul** pe care trebuia să-l aibă, chiar o singură direcție, și — slavă Domnului! — un minister tânăr cum este ministerul muncii, un minister în care **socialul** trebue să primeze, este un minister de vastă perspectivă și de foarte mult orizont.

Dar lucrurile au intrat se pare în normal; ministerul muncii este pe cale să-și recapete importanța și mai ales să-și refacă prestigiul...

Actualul ministru al muncii, care nu e numai bine intenționat, și-a dat seama de lumina în care apărea ministerul în care intra și a reușit dela început să-l separe de ministerul sănătății publice; a aruncat după umeri o tutelă care făcea puțină umbră...

Pe de altă parte, activ, neastâmpărat de activ, ministrul acesta care are mari calități — nu vă temeți, îi voi spune și defectele — a pus în picioare Cameratele de muncă, a orânduit fondul muncii, a stăvilit abuzul organizării profesionale și a imaginat acea mișcare de muncă și voe bună, care are mulți sorți de izbândă.

Și iată acum ministerul muncii, despre care se vorbea foarte puțin anul trecut, sau se vorbea cu totul pejorativ, și pe cale să-și organizeze ca dela început serviciile.

Nu e muncă ușoară mai ales dacă, fiind vorba de regruparea unor servicii, trebue să ție seamă și de personalul cu care se îngrădește; oricare va fi însă criteriul dela care se pornește un lucru trebuie lămurit dela început: trebue ajuns la descentralizare.

Nu e posibil, omenește vorbind, ca o singură direcție să cumuleze toate atribuțiile, unele diferite complet de altele.

Ce legătură este, de exemplu, între contractele colective de muncă și contractele artistice ale teatrului de „voe bună"? Dar între **migrațiuni** și repertoriul aceluiași teatru? Dar între munca de folos obștesc — tot direcția muncii o oblăduește — și programul tehnic al sportului muncitoresc?

Dar între...

Să nu mai continuăm. Toată lumea e convinsă, credem, că actuala direcțiune a muncii trebue împărțită pe specialități, după configurația actuală a ministerului muncii

Plecând dela acest punct de vedere vom ajunge la o schemă rațional întocmită, cerută de nevoile reale ale ministerului și de noua lui desvoltare, pentrucă, trebue să recunoaștem, ministerul acesta este în plină ascensiune.

Să nu-i tăiem din avânt...

VINTILA F. PANTAZOPOL